

KUĆNA NASTAVA STRANOG JEZIKA

Tjelesna invalidnost je stanje organizma nastalo zbog oštećenja lokomotornog sustava, centralnog ili perifernog živčanog sustava ili kao posljedica kroničnih bolesti ostalih organskih sustava. Takvo stanje znatno utječe na opći razvoj djeteta, mogućnost razvoja njegovih socijalnih sposobnosti te kasnije samostalnosti u okolini. Godine 1980. u SR Hrvatskoj počinje proces integracije jer se ukazala potreba da se osnovno obrazovanje djece s teškoćama u razvoju provodi u osnovnim školama uz odgovarajuću primjenu individualiziranih postupaka, a kada je to potrebno i u posebnim odgojno-obrazovnim skupinama. Pojam integracije ne podrazumijeva obavezno uključivanje svakog djeteta s teškoćama u razvoju u redovnu školu, već se nastoji pronaći najpovoljnija okolina i primjereni oblici rada koji će tom djetetu pružiti mogućnost za optimalan razvoj. Svaka škola na čijem području živi dijete vezano uz kuću ima obavezu da preuzme odgoj i obrazovanje tog djeteta, naravno, uz suradnju ostalih stručnjaka.

Takav slučaj postoji na području OŠ »Božidar Maslarić«. Učenica s kojom se provodi kućna nastava sada ima 12 godiña. Bolest — osteogenesis imperfecta (laka lomljivost kostiju) — pojavila se u 6. godini života. Ta se bolest manifestira učestalim prijelomima kostiju pa je takvim osobama onemogućeno normalno kretanje. Budući da su takvi bolesnici vezani uz invalidska kolica, djevojčica nije mogla pohađati redovnu nastavu zbog arhitektonskih barijera.

U prva tri razreda polagala je razredne ispite, a tokom godine učila je sa svojim bratom jer pohađaju isti razred. Od IV. razreda škola organizira kućnu nastavu koju provode dva nastavnika razredne nastave te nastavnik engleskog jezika. U V. razredu s učenicom rade nastavnici svih predmeta koji su planom i programom predviđeni za V. razred, po prilagođenom programu. Izuzetak je nastava tjelesnog odgoja.

Budući da je pokretljivost djevojčice ograničena, a time također i njena neposredna iskustva sa socijalnom i prirodnom okolinom, dolazi do stvaranja ograničene slike o sebi, što rezultira frustriranošću i neelastičnim ponašanjem. Vrlo teško uspostavlja kontakt sa stranim osobama pa je potrebno duže vrijeme za privikavanje, nakon kojeg će doći do postepenog opuštanja i surađivanja u nastavnom radu. Međutim ta suradnja nikad neće biti onakva kakva je u razredu i vrlo često nastavnik mora dulje čekati da bi dobio odgovor na postavljeno pitanje. Zbog toga je potrebno mnogo više nastavnikove pomoći da bi učenica stekla određenu sigurnost.

Za nastavu engleskog jezika planom i programom predviđen je jedan sat nastave tjedno, odnosno 35 sati godišnje. U udžbeniku za V. razred ima 6 uvodnih lekcija te 17 u drugom dijelu udžbenika, što iznosi 23 lekcije. Budući da je fond sati veoma malen, obrađivala sam samo jedan dio lekcije — ili uvodni dio ili dio dijaloga, ovisno o težini gradiva i vokabulara u pojediniom dijelu. Budući da je u uvodnom dijelu udžbenika većina vokabulara i jezičnih struktura poznata, predvidjela sam samo jedan školski sat za svaku

pojedinu lekciju. Za preostali dio lekcija predvidjela sam jedan do tri sata, ovisno o težini gradiva. Najviše vremena ostavila sam za uvježbavanje glagolskih vremena koja se obrađuju u V. razredu — Present Continuous tense i Simple Present tense.

Jedan ili pola školskog sata mjesečno ostavila sam za pismeno ispitivanje znanja. Pismene ispite provodila sam u obliku diktata, cloze-testa i kontrolne zadaće, naizmjenice. Sat koji je prethodio kontrolnoj zadaći ili testu koristila sam za ponavljanje gradiva.

Nastavna sredstva i pomagala kojima sam se služila bili su kasetofon, kasete, udžbenik, radna bilježnica i razne aplikacije.

Služila sam se metodama razgovora, rada na tekstu, demonstracije, usmenog izlaganja i pismenih radova.

Artikulacija sata pri obradi lekcije bila je sljedeća: na početku sata ponovit će se vokabular iz prethodne lekcije, riješiti zadaci iz radne bilježnice te voditi razgovor o temi koja je obrađena u toj lekciji.

U glavnom dijelu sata obrađuje se određeni dio nove lekcije. Novi vokabular uvodi se tako da učenica sluša tekst bez predloška i pokušava razumjeti značenja novih riječi iz konteksta, uz pomoć nastavnika. Nakon toga sluša tekst i prati ga u udžbeniku. Uzima bilježnicu i zapisuje nepoznate riječi, strukture i fraze, naravno, uz nastavnikove upute. Transkripciju napiše nastavnik, a zatim učenica sama piše značenja riječi. Nakon toga sluša izvornog govornika i nekoliko puta ponavlja. Zatim čita tekst uz nastavnikovo ispravljanje izgovora i intonacije. Riješi nekoliko vježbi za uvježbavanje vokabulara, a potom se povede razgovor o tekstu i određenoj temi, uz nastavnikovo vođenje. Za domaću zadaću učenica odgovori na neka pitanja ili riješi zadatak u radnoj bilježnici ili vježba pisanje tako da prepíše tekst uvodnog dijela ili jedan dio dijaloga.

Budući da učenica ne može koncentrirano pratiti nastavu tokom svih 45 minuta, u sam tok rada unosila sam različite sadržaje koji su imali karakter igre, a bili su vezani uz sadržaj koji se obrađivao. Naprimjer, za ponavljanje i uvježbavanje vokabulara ponekad sam provodila igre Kim's game, Describe and draw ili razne tzv. Alphabet games. Naravno, sve igre prilagođene su radu s jednim djetetom.

Od 1980. godine učenici s teškoćama u razvoju sve se više uključuju u rad redovnih škola. Tako im se pruža mogućnost da se obrazuju i postanu ravnopravni članovi naše zajednice, što je i cilj procesa integracije. Radu s takvim učenicima treba posvetiti mnogo više pažnje zbog karakteristika njihova doživljavanja i ponašanja.